

de Panorama

Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

TWEEDE JAARGANG
No 3 — 19 JANUARI 1951

Alleen voor abonné's van PANORAMA 5 ct.

HEB JE AL AANSLUITING MET DE REBELLENCLUB?

Rampelpampelke

Er waren al heel wat jaartjes voorbijgegaan, sinds Kraaloogje en zijn vrouwtje Anti hun grote boerenhoeve hadden betrokken. Het was hun klaarblijkelijk best gegaan, want het bedrijf liep uitstekend, de veestapel groeide met de dag en elke oogst zaten de schuren boordevol. Noch Kraaloog noch Anti had dus reden tot klagen.

Daarom was 't zeker vreemd, dat boer Kraaloog alsmaar rondliep met een ontevreden gezicht en ook Anti soms keek als een oorworm, zonder dat iemand wist, wat er precies aan haperde.

Waarom waren ze dan ook ontevreden, terwijl 't hun zo goed ging?

Och, kijk, ze hadden geen kindertjes, geen zoons of dochters, die het stevige bedrijf later zouden overnemen, en die nu om hen heen dartelden.

„Weet je wat," zei Anti op een avond, toen ze weer aan het kibbelen waren geweest, „ik ga de hulp eens inroepen van kabouter Vinkelevink. Ik heb hem vroeger al eens een dienst bewezen, toen ik hem uit een diepe sloot heb gehaald, waarin hij vast verdronken zou zijn, en dat zal hij nog wel weten. Misschien kan hij ons een goede raad geven."

„Vergeet vooral niet, vrouw," zei boer Kraaloog, „een flinke voorraad noten mee te nemen. Daar houden de kabouters zo erg van."

Nu, dat wist Anti ook wel. Ze aanvaardde moedig de lange tocht naar 't donkere Bimmelwoud, waar kabouter Vinkelevink met zijn stamgenoten woonde.

Ze liep twee dagen en twee nachten, voordat ze de eerste wachtpost der kabouters bereikte, maar toen was ze er ook heel gauw. Vinkelevink was thuis en stond net aan de grote waskuip. Maar dat hinderde niet. Hij zag dadelijk met wie hij te doen had en zijn hele gezicht straalde van plezier, toen Anti hem een tikje bedeesd naderde.

„Hier heb ik een flinke portie noten voor jullie allemaal," zei Anti; „de baas en ik hopen, dat ze jullie mogen smaken. Ze zijn vers geplukt."

„Dank u wel, dank u wel," zei Vinkelevink; „het is lang geleden dat u me uit die sloot hebt gehaald en we zullen het met gouden letters in het grote kabouterboek schrijven, dat u ons vandaag met een bezoek hebt vereerd."

„Zo, zo," lachte Anti, „u weet het dus nog? Dat van die sloot, bedoel ik."

„Wij kabouters vergeten nooit iets," zei Vinkelevink ernstig, „noch het goede, noch het kwade, dat wij van de mensen ondervinden. Helaas is de lijst van het kwade meestal veel langer dan die van het goede. Wij heten u welkom in ons midden, moeder Anti. U zult niet onverrichterzake moeten terugkeren naar uw hoeve."

Intussen werd Anti feestelijk onthaald door de kabouters, die zich allemaal uitsloofden om het haar naar de zin te maken en ze vond het natuurlijk reuzenleuk. Maar ten slotte begon ze toch weer naar huis te verlangen en naar Kraaloog, die natuurlijk vol spanning zat te wachten. Toen vertelde ze Vinkelevink, wat haar genoopt had naar hem toe te komen. De kabouter schoof zijn muts wat naar achteren en keek heel ernstig, maar niet onvriendelijk.

„Tja," zei hij, „tja, ik weet er inderdaad raad op, vrouw Anti. Luister dus goed. Zodra de winter weer aankomt, moet je goed opletten, want dan begint het gauw te sneeuwen. De eerste keer dat het sneeuwt, blijf je rustig thuis en ook de tweede keer blijf je rustig zitten. Maar pas goed op als het voor de derde keer gaat sneeuwen, want dan moet je, samen met je man, Kraaloog, naar de grote vijfarmige beuk gaan op de Grondelberg en dan moet je de sneeuw nemen, die op de onderste takken ligt. Je maakt van al die sneeuw een klein kindje en je moet het Rampelpampelke noemen. Zodra je zover bent, zet je hem dit gouden mutsje op. Goed begrepen?? Maar . . . . pas op voor het knetterend gevaar, vrouw Anti, pas op voor de gele en de rode slierten. Heb je me goed begrepen?"

„Ja," zei Anti blij. „Als het de derde keer gaat sneeuwen, moet ik naar de Grondelberg, waar de vijfarmige beuk staat. Daar moet ik de sneeuw nemen van de onderste takken en er een kindje van maken."

„Ik hoor dat je alles goed hebt begrepen," zei Vinkelevink, „en als je precies doet wat ik heb gezegd, komt het dik in orde en kun je aan Rampelpampelke heel wat plezier beleven."

Jullie begrijpen wel, dat Anti haast had om weer thuis te komen. Ze nam dus spoedig afscheid van de vriendelijke kabouters, die haar nog een heel eind uitgeleide deden en eerst terugkeerden, nadat Anti had beloofd, dat ze hen nog eens zou komen opzoeken.

Kraaloog had vol ongeduld zitten wachten op de terugkeer van zijn vrouw. Maar toen hij hoorde, hoe de tocht was verlopen, was hij toch erg in zijn schik en blij, dat zijn vrouw die lange tocht had gemaakt.

„De baas ziet er veel jonger uit, sinds Anti weer terug is gekomen," zeiden de knechts en de meiden.

En toen ze Anti hoorden zingen, dat het klonk als een klok, begrepen

ze wel, dat er vandaag of morgen iets heel bijzonders kon gebeuren. Dat kon vast niet uitblijven, dachten ze.

Intussen naderde de winter heel snel. Het werd al kouder en kouder en eindelijk, ja, hoor, daar begonnen de eerste sneeuwvlokjes — nog wat dunnetjes — omlaag te dwarrelen en alles met poedersuiker te bestrooien.

Dat is een keer, dacht Anti. Maar ze bleef rustig zitten, ook toen het 'n week later voor de tweede keer begon te sneeuwen. Kraaloog begon al een tikje zenuwachtig te doen en ook Anti verkeerde in grote spanning. Nu zou het er immers op aan gaan komen.

En eindelijk, ja hoor. Daar sneeuwde het op een avond voor de derde keer. En hoe! Maar Kraaloog en Anti pakten zich goed warm in en stapten naar de grote beuk van het Grondelwoud. En jawel, de vijf onderste takken waren al helemaal dik besneeuwd. Zorgvuldig begonnen Kraaloog en Anti de sneeuw te verzamelen en ze hadden weldra meer dan voldoende om er een flink kindje van te maken. Natuurlijk was het Anti, die er voor zorgde, het sneeuwkindje het gouden mutsje op te zetten.

En toen gebeurde het wonderlijke. Zodra het gouden mutsje op het sneeuwkopje stond, begon Rampelpampelke te lachen en te knipperen met zijn oogjes en te graaien met zijn vingertjes, en boer Kraaloog sprong als een gek in het rond. Zo gelukkig en zo blij had hij zich nog nooit gevoeld.

Voorzichtig brachten ze hun nieuwe schat naar de hoeve, waar het weldra volop feest was en iedereen Rampelpampelke moest koesteren en bewonderen.

Rampelpampelke was een teer kindje, dat nog erg witjes zag, maar er zat leven genoeg in voor drie. Hij was zo ondeugend als drie bengels te zamen en er steeds maar op uit om allerlei kattekwaad uit te halen. Het leek soms net of er een heleboel kwik in zijn lichaam zat.

Hij speelde met de andere kinderen, ging met de knechten en meiden naar het land of naar de weiden om de koetjes te zien melken en hij was overal graag met zijn neusje bij. Maar toch was hij niet zoals de anderen. Soms had men werkelijk medelijden met hem, omdat hij zo ontzettend bleek zag en men rende hard om wat kleur op zijn wangen te toveren, maar het hielp niets. Ze bleven wit en koud.

Toen op zekere dag was er groot feest in het dorp en natuurlijk zou er een groot vuur ontstoken worden. Daar wilde iedereen graag bij zijn. Rampelpampelke natuurlijk nog het meest, ofschoon hij in het begin op een afstandje bleef.

Toen de vlammen hoog oplaaiden, gaven de kinderen elkaar een hand en sprongen en dansten rondom het vuur. Maar Rampelpampelke bleef staan kijken op een afstand. Toen er maar een heel klein vuurtje meer over was, kwamen de kinderen op 't idee om er over heen te springen en ze spoorden Rampelpampelke aan om ook eens te laten zien, dat hij wat durfde.

Tja, dacht Rampelpampelke, tja, durven.... durven doe ik wel.... ach, waarom zou ik eigenlijk niet kunnen, wat andere kinderen ook kunnen? Vooruit maar. We zullen wel zien.

Rampelpampelke nam zijn aanloop en sprong, juist toen er een grote vlam omhoogschoot. Het was 't laatste, dat er ooit nog van Rampelpampelke werd gezien. Er stegen wat witte wolkjes op, men hoorde een sissend geluid, dan niets meer. Toen men ging kijken en zoeken, was het vuur zo goed als uit, maar Rampelpampelke bleef weg.

„Och," zuchtte boer Kraaloog, „het was een teer ventje en hij had niet zo dicht bij het gevaarlijke vuur moeten komen. Vinkelevink had immers gewaarschuwd voor de gele en rode slierten, maar wie niet horen wil, moet voelen."

„Ja," zuchtte Anti verdrietig, „'t was zo'n eigenwijs ding. Ik zal nog eens naar Vinkelevink moeten om hem te vertellen wat er gebeurd is. Misschien dat hij me weer kan helpen...."

Nou, ik weet het ook niet of Vinkelevink het zal kunnen. Maar, als het gebeurt, kunnen jullie er vast op aan, dat ik het jullie dadelijk zal vertellen. Al was het maar ter wille van Rampelpampelke.

DAISY

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

De poppendokter

Broer en zusje zijn aan 't spelen.. ..
Poppendokter — o, zo fijn!
Broer mag dokter en het popje
Mag het zieke kindje zijn.

Kleine zus zit op haar stoeltje
Met haar poppekind op schoot
En ze zegt: „Och, dokter, help me,
Want m'n kindje gaat vast dood.

't Wil maar helemaal niet eten
En z'n buikje doet zo'n pijn;
't Heeft ook steeds maar koude voetjes!
Zeg me toch, wat dat kan zijn?!"

Met z'n vaders lange jas aan,
Vaders hoed op en een bril
Pakt 't doktertje voorzichtig
Popje's pols en voelt die stil!

„Ja, mevrouw, het is heel erg, hoor,
't Kindje moet maar gauw naar bed!
Zorgt u ook, dat er wat water
Voor een kruik wordt opgezet.

Verder zal ik pillen sturen,
Ieder uur geeft u er twee;
Voor het kind ook 'n beschuitje
Met 'n kopje slappe thee.

Morgen kom ik, als ik tijd heb,
Nog wel even bij u aan,
Maar dan is de pop wel beter
En mag u weer wand'len gaan!"

Dan neemt dokter diep z'n hoed af.
En hij gaat er vlug vandoor.
Poppenmoeder denkt: Mijn broertje
Is een leuke dokter, hoor!

M. R.-S.

LEERRIJKE LESSEN

De kraai en de mossel

Een jonge, onervaren kraai had een mossel ontdekt en ze deed verwoede pogingen om de schelp open te krijgen. Maar de mossel bedankte er voor om zich door de kraai te laten oppeuzelen en hield zijn luiken stevig dicht.

'n Oude kraai kwam ook eens kijken en schudde afkeurend haar wijze kraaiekop.

„Dom," kraste de oude kraai, „aartsdom van je, want zo speel je dat nooit klaar. Jij denkt, dat je alles met geweld kunt bereiken, maar laat dit je gezegd zijn, liefje, slimheid komt hier beter van pas dan geweld."

„Ik wil die mossel hebben," zei de jonge kraai koppig en ze pikte maar op die harde schelpen.

„Goed, goed," zei de oude, „niemand misgunt je die buit. Maar weet je, wat je doet? Neem die mossel in je bek en

vlieg zo hoog je kunt. Dan laat je hem vallen op de rotsen en dan heb je 't verder maar voor het zeggen."

„Dat doe ik vast," riep de jonge kraai.

Hij vloog op met de mossel in de bek en liet de schelp van grote hoogte op de rotsen te pletter vallen. Precies in de buurt, waar de oude kraai stond te wachten. Die aarzelde geen ogenblik, pikte lekker de mossel in en trok er mee tussen uit.

Waaruit we leren, dat we vaak een zogenaamde goede raad krijgen, die een ander ons alleen geeft, omdat hij of zij er het meest mee gebaat is, terwijl wij er zelf weinig of geen voordeel van hebben. Het komt maar al te vaak voor, dat anderen er op uit zijn ons het werk te laten doen, om zelf de vruchten van dat werk te kunnen plukken.

ONZE WONDERE WERELD

BOUWERS VAN DAMMEN EN BURCHTEN

BEVERS ZIJN WATER- EN OEVERBEWONERS. HUN HELE LICHAAMSBOUW IS DAAROP INGESTELD. ER STEEKT NIETS UIT, DAT DE SNELLE BEWEGINGEN ZOU KUNNEN REMMEN.

EEN DOOR DE BEVERS GEMAAKTE DAM, DWARS DOOR EEN RIVIER HEEN. DE KRISKRAS DOOR ELKAAR ZITTENDE STAMMEN EN STOKKEN WORDEN AANGEVULD MET MODDER EN AARDE. VERNIELINGEN OF BESCHADIGINGEN WORDEN VAAK 'S NACHTS HERSTELD.

DE ZOGENAAMDE BEVERBURCHT OF HUT, BESTAANDE UIT EEN 2½ TOT 3 M HOGE STAPEL TAKKEN. DEZE HUTTEN DIENEN MEESTAL TOT TIJDELIJKE SCHUILPLAATS, BIJVOORBEELD BIJ HOGE WATERSTAND. IN DE HERFST WORDEN ZE MET SLIJK EN AARDE VERDER AFGEWERKT.

Hoe een ESKIMO zijn HUIS bouwt

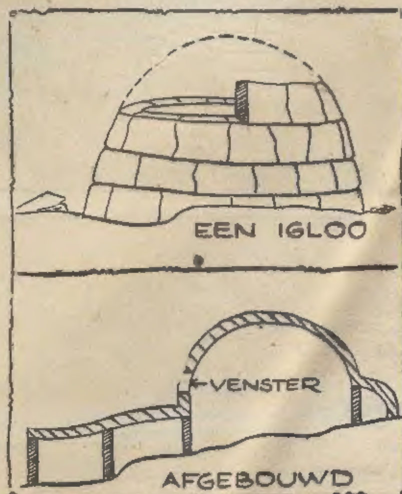

Eskimo's zijn mensen, die binnen de noordpoolcirkel leven in het gebied van ijs en sneeuw. We zouden ook kunnen zeggen: in het gebied van de duisternis, want gedurende de vele maanden tellende afwezigheid van de zon zit de Eskimo zo goed als in het donker en in de stormen. Het is dus niet te verwonderen, dat hij bij de bouw van zijn winterhuis daarmee rekening houdt.

Het bouwen van zo'n Eskimo-woning biedt drie voordelen. Het materiaal is vrij licht, het is ruimschoots voorradig zo maar voor het pakken, en het kan gemakkelijk ter plaatse pasklaar gemaakt worden. Hoe gaat een Eskimo daarbij te werk? Hij gaat uit van de gedachte, dat zijn woning de vorm moet hebben van een ronde koepel. Hij begint dus een cirkel uit te zetten op de sneeuw en op die cirkel gaat hij flinke blokken sneeuw leggen. Nee, niet zo maar. Elk blok heeft telkens een ietwat andere vorm, de hoogte neemt telkens wat toe en wel zoveel, dat het laatste blok, dat de cirkel sluit, precies boven op 't eerste blok komt te zitten. De Eskimo bouwt dus in de vorm van een omhooglopende spiraal. Die blokken worden aan de onderkant schuin afgesneden, zodat ze, bij het op elkaar stapelen, min of meer naar binnen toe hellen. Ook de zijkanten worden schuin afgesneden en worden telkens met de schuine kant afwisselend gericht. De eerste manier (het schuin overhellen) bevordert de koepelvorm, de tweede manier belet de blokken naar binnen te glijden. De Eskimo staat bij het bouwen in de koepel en „metselt" zichzelf dus in. Als de bouw zover gevorderd is, dat er alleen van boven nog een kleine opening is, wordt deze gesloten door een pasklaar gemaakt stuk ijs. Is de koepel dicht, dan maakt de Eskimo een deurtje, dat zo klein wordt gehouden, dat men alleen kruipend in en uit kan. Zo weinig mogelijk wind mag naar binnen. Een schoorsteen komt er niet aan te pas, want de warmte van zijn traanlampen benut de Eskimo om de temperatuur in zijn koepel op peil te houden. In de wand van de koepel komt er nu verder maar één opening en wel vlak boven de deur. De ruit? Juist, maar natuurlijk niet van glas. Het materiaal dat de Eskimo nodig heeft, is ook voorhanden. Namelijk in de vorm van een ijsplaat, die hij zo dun mogelijk kiest.

Je ziet het: wat het bouwen betreft, heeft de Eskimo het niet zo moeilijk. Hij kan zijn huis zetten, waar hij wil, het zo groot maken als hij wil, het materiaal kost hem niets en er is meer dan genoeg van; hout, spijkers of schroeven komen er helemaal niet aan te pas. Alleen zijn snijmes, waarmee hij de blokken sneeuw de goede vorm geeft. Voor het deurtje wordt nog een lange tunnel gebouwd, die mede moet dienen om de sneeuwstormen en de kou buiten de koepel te houden en aan de andere kant van de koepel vinden we ook nog een voorraadschuur.

Wanneer alles zover is en de voorraden voor de winter binnen zijn, kan de Eskimo zich met de zijnen rustig terugtrekken in zijn ijspaleis,

WAT ZEGT MIJN NAAM?

GEERT, TRUUS EN GEERTJE

In de aardrijkskundeles had meester de provincie Noord-Brabant behandeld en daarbij was ook 't nijvere stadje Geertruidenberg ter sprake gekomen.

„Een klein stadje is het maar," zei meester, „met nog geen vierduizend inwoners, maar met heel wat fabrieken en met de grote electrische centrale van de P.N.E.M., de Provinciale Noord-Brabantse Electriciteits Maatschappij, die heel de provincie van electriciteit voorziet. Vroeger was het plaatsje een sterke vesting, die de noordwesthoek van de provincie beheerste.

Geertruidenberg," aldus ging meester verder, „is een van de vele plaatsen in ons land, die hun naam aan een persoonsvoornaam danken. Jullie kennen bijvoorbeeld allemaal wel de plaatsen Dirksland op Overflakkee; Maartensdijk, tussen Utrecht en Hilversum; Hendrik-Ido-Ambacht bij IJselmonde; 's-Heer Arendskerke bij Goes, Helenaveen in de Peel. En zo zijn er nog vele andere. In Geertruidenberg treffen we de naam Geertrui aan.

Geertrui is een Oudgermaanse samenstelling, waaraan we onze veelgebruikte meisjesnaam Geertje te danken hebben. De naam is verlatijnst in Gertrudis, Gertruda of Geertruida, maar de oorsprong er van moeten we bij de oude Germaanse volken zoeken. Ger betekende speer en trui laat men het liefst afstammen van het Oudhoogduitse traut, dat het best is weer te geven door lief, hartelijk. Die twee woorden „speer" en „lief" rijmen zich niet gemakkelijk te zamen en daaruit kunnen we de gevolgtrekking maken, dat de betekenis van de samenstellende delen van de naam Geertrui al verloren was gegaan, de mensen niet meer aansprak, toen men die naam ging gebruiken. Behalve Geertje kennen we als afkortingen van Geertrui ook Gerrigje, Gerretje en Truitje. Aan de Latijnse namen Gertrudis en Gertruda zijn Truus en Truda ontleend.

Geertje is eigenlijk niet de meisjesnaam voor Geert, want Geert is, evenals Gert en Gerrit, een afkorting van Gerard of liever Gerhard, en Geertje van Geertrui. Beide namen hebben slechts het eerste gedeelte „ger" gemeen. Gerhard betekent, zoals we vroeger reeds zagen: sterk met de speer. Nu heeft het Oudgermaanse Gerhard ook weer een Latijnse vorm gekregen; de Romeinen lieten de h wegvallen en maakten er Gerardus van. Van dit Gerardus werd de meisjesnaam Gerarda gevormd — alweer een bewijs, dat de betekenis van de naam niet meer bekend was, want wie noemt nu zijn dochtertje: sterk met de speer? Van Gerarda kwamen de roepnamen Gerda en Grada, maar ook wel Geertje, zodat in dit geval Geertje toch weer wel als meisjesnaam staat naast de jongensnaam Geert."

UIT HET LEVEN ONZER VOOROUDERS

DE DIKKE GENERAAL

Zwaarlijvigheid staat misschien goed voor een gemoedelijke burgemeester, maar het kan een lastige eigenschap worden voor een krijgsman. De veldmaarschalk graaf Frederik van den Berg was zo dik, dat geen paard het langer dan twee uur onder hem kon volhouden. En zo dikwijls hij een ander besteeg, moesten vier sterke ruiters de vetklomp optillen en in het zadel helpen. Dit ging goed zolang men geen vijand op de hielen had, maar het was gevaarlijk werk voor de ruiters, als men hals over kop moest vluchten. Dit gebeurde in 't voorjaar van 1599. De dikke veldmaarschalk werd in zijn legerplaats op de rechteroever van de IJsel door een afdeling van het Staatse leger onder graaf Willem Lodewijk onverwachts overvallen. Om te kunnen vluchten moest hij een vers paard hebben en er op getild worden. Zijn officieren stonden op hete kolen, want zij zagen de Staatse ruiters in volle ren aankomen. Juist toen zijne edelheid klaar was en zijn paard de sporen gaf, waren de Staatsen daar. De dikzak ging er vandoor, maar de officieren, die hun paarden nog niet hadden kunnen bestijgen en het hele gevolg, dat niet had mogen voorgaan, werden door de onzen bij hun kraag gepakt, en meegenomen. Vandaar het bekende versje:

Wel past een
burgemeestersbuik
Bij 'n burgemeesterspruik;
Maar nooit was een
dikzak minder waard
Dan op een
oorlogspaard....

VONKJE

1 Toen Vonkje zich van de teugels meester wilde maken, begon de jongen smakelijk te lachen. Dacht dat kind, dat ze hem baas kon? Maar met een handige greep ontwrong Vonkje hem de teugels. Ze had de strijd gewonnen!

2 Nu Vonkje de leidsels had en het paard stuurde, werd de jongen bang en kroop terug in de woonwagen. Vonkje zette het paard aan en was wel een beetje trots op zichzelf. „Nu rijd ik fijn naar school terug!" mompelde ze.

3 De vrouw en de zigeunerjongen in de wagen konden nu niets meer uitrichten. Ze waren haar gevangenen! Het was nog erg mistig. Terwijl Vonkje de donkere laan opreed, dook er voor haar een fel licht op, dat haar bijna verblindde.

4 Eerst dacht Vonkje, dat het een fiets of een auto was. Ze stuurde haar paard naar de kant van de weg. Maar opeens hoorde ze een forse stem: „Halt, in naam van de wet! Politie!" Terstond trok Vonkje de teugels strak en bracht het paard tot staan.

5 Zodra de wagen stilstond, opende de agent de deur en een danig verschrikte Maggie stapte er uit, gevolgd door Jaap. Ook Vonkje was van de bok gesprongen. Toen trad een stoere boer naar voren en nam het drietal een voor een op.

6 „Ja! Dit zijn de zigeuners, die ik zoek," zei hij tot de politieagent. Meteen bukte hij zich en haalde een zak onder de wagen uit. „Ziet u wel!" ging hij voort. „Dit zijn de konijnen, die ze bij me gestolen hebben. En ze zijn ook op andere hoeven geweest!"

de vrolijke Vrijbuiter

7 De agent pakte Vonkje bij de pols en zei: „Allemaal mee naar het politiebureau! Daar zullen we de zaak wel uitzoeken!" „Maar ik ben geen zigeunerin!" kreet Vonkje met verschrikte ogen. „Sluit mij niet op, agent!"

8 De agent luisterde echter niet naar haar. Het was stellig zijn bedoeling haar met de anderen mee te nemen. Daar voelde Vonkje niets voor en toen de agent haar even losliet, maakte ze van de gelegenheid gebruik om weg te komen.

9 Haar voetstappen weerklonken op de steenweg, zodat de agent haar vlucht ogenblikkelijk bemerkte. Hij riep haar toe, onmiddellijk terug te komen, maar het slimme Vonkje had andere plannen in haar hoofd.

10 Ze begreep, dat de agent haar gauw zou hebben ingehaald, maar ze dacht aan Bruin, die nog voor de wagen stond. In een oogwenk had ze hem uitgespannen en was ze op zijn rug geklommen. „Jij moet me helpen, Bruin!" fluisterde ze.

11 Reeds hoorde ze de zware stappen van de agent nabijkomen; maar ook zonder zadel was ze op Bruins brede rug thuis en met een „vort, Bruin" liet ze weldra haar achtervolger achter zich. „Gelukkig!" zuchtte ze; „daar ben ik aan ontkomen!"

12 Maar nauwelijks was ze op weg of ze hoorde een schorre kreet naast zich en Maggie kwam snikkend uit de mist te voorschijn. „Neem me mee, Vonkje!" huilde ze. „Anders stoppen ze me weer in de gevangenis!"

RU's AVONTUUR

Ru gromde; hij was spinnijdig. Was me dat ook een streek! Omdat je driemaal achtereen onvoldoende voor je opstellen had, werd je op zo'n prachtmiddag door je vader opgesloten om voor straf nóg vijf van die ellendige opstellen te maken. Zo iets moest niet mogen! Op een vrije Woensdagmiddag iemand strafwerk te laten maken! En 't ergste van alles was: hij zat op de eerste verdieping, en als hij naar beneden wou, stond hij met z'n neus voor een gesloten deur.

Oók zo iets bespottelijks: een deur aan het eind van een trap. Als die er niet geweest was, had hij wel kans gezien om te ontsnappen.

Maar nu ....

Vader was naar kantoor, moeder op visite en Mina, het dienstmeisje, beneden. Van die hoefde je ook niet te verwachten, dat ze je zou vrijlaten. Daar zat hij nou, en hij had nog wel zo'n groot woord tegen zijn vrienden gehad, dat hij ze vanmiddag zou laten zien, hoe hij zonder polsstok over een sloot van bijna twee meter kon springen. Mocht eigenlijk ook niet, maar hemel, ja, alles wat je nu bedacht of deed, was letterlijk verboden. Je kon toch niet als een meisje suikerzoet met 'n pop zitten spelen!

Dan maar eens een beetje straf nu en dan; je had dan in elk geval plezier gehad.

Met zijn ellebogen op zijn werktafeltje en al kauwende op zijn potlood bepeinsde hij, of er nu niets op te vinden was om de straat op te komen. Als je je vrienden wat beloofde, moest je woord houden; hij liet zich niet uitlachen; neen, daar paste hij voor.

Zijn kamertje zag op straat uit en voorzichtig schoof hij het raam open. Hij kreeg 'n prachtidee: eerst zou hij een briefje schrijven en dan op goed geluk wachten, of een van zijn vrienden voorbij zou komen, zodat hij het briefje naar beneden kon gooien. Hij had wel twee straten verder afgesproken, maar je kon nooit weten; misschien zou een van de jongens deze straat doorlopen.

En met hoogrode kleur krabbelde hij een hele verhandeling op een papiertje. Hij moest er zelf om lachen; als 't lukte, zou het een reuzenmop worden en had hij ze hier thuis allemaal fijn bij de neus.

Na een tijdje op de uitkijk gezeten te hebben, zag hij plotseling Tom op de fiets aankomen. Toen deze dichtbij was, liet Ru heel scherp „psssst" horen. Tom keek op, bemerkte zijn vriend en wilde juist heel joviaal „hallo" roepen, toen Ru met zijn vinger op de lippen hem beduidde te zwijgen en meteen het papiertje naar beneden gooide.

Tom las het briefje en gaf lachend een teken, dat alles in orde zou komen; daarna sprong hij op zijn fiets en reed vlug naar de plaats van afspraak. Daar zag hij al in de verte

vier andere jongens wachten; hij zwaaide met zijn hand en brulde:

„Hei, jongens, een brief van Ru!"

Eerst keken ze elkaar verwonderd aan; een brief van Ru? Hij was toch niet op reis? En hij zou nog wel komen om slootje te springen, en opeens gilden ze door elkaar:

„Laat 'm lezen!"

„Nee, ik eerst!"

„Toe, jô, schiet op!"

„Zeg, kalm een beetje, hè," zei Tom waardig, terwijl hij van zijn fiets stapte, „en geen gebrul. Ik zal 'm zelf wel voorlezen:

Onafscheidelijke vrienden,

Ik zit opgesloten en wil ontvluchten. Jullie moeten me helpen. Laat Tom aanbellen en Mina aan de praat houden; jullie sluipen dan voorzichtig door de poort in de tuin, halen de ladder uit het schuurtje en zetten 'm tegen het raam, waar ik verschijn. Adios.

„Reuze," riepen ze allen tegelijk, en meteen begonnen ze aan hun opdracht.

Tom stapte naar Ru's huis en belde aan. Mina deed open en hij vroeg beleefd of Ru thuis was. Op haar antwoord, dat hij straf had, bleef hij staan praten en zeuren, of ze Ru voor deze ene keer wou vrijlaten. Mina liet zich echter niet vermurwen en hoewel het geklets haar gruwelijk verveelde, dacht Tom er niet over te verdwijnen.

Tegelijk werd de manoeuvre aan de achterkant van het huis zonder stoornis uitgevoerd.

Tom besloot eindelijk Mina met rust te laten, maar beloofde, over 'n paar uur nog eens terug te komen; misschien was Ru's moeder dan thuis en zou die haar zoon wel vrijlaten.

Intussen klauterde Ru vlug langs de ladder, die de jongens tegen het kozijn hadden gezet, naar beneden. Het raam liet hij openstaan, om straks langs dezelfde weg weer naar zijn kamertje te kunnen komen. De ladder werd weer op z'n plaats gezet en allen maakten zo gauw ze konden, dat ze de tuin uit kwamen.

Buiten voegde Tom zich bij hen en vertelde grinnikend zijn wedervaren en van het smoesje, dat hij verzonnen had om terug te komen, zodat Ru van die gelegenheid gebruik kon maken om weer in zijn gevangenis te kruipen.

Ze zouden naar het land van boer Bast gaan; daar had je van die reuzensloten: fijn breed en niet diep.

Ru voelde zich: ziezo, hij zou die kereltjes eens laten zien, hoe geweldig hij springen kon. Ze stonden juist voor een brede sloot en opschepperig zei hij:

„Wie van jullie gaat er over? Anders een slootje van niks, hoor!"

„Noem dat maar niks," zei Jan, „'t bestaat niet, dat je daar zonder stok overheen komt."

„Jullie durven niet," riep Ru, „dan moet je mij zien." Meteen nam hij een aanloop, zette af, sprong en .... plons, daar zat de praatjesmaker midden in de sloot. 't Leek wel een fontein, zo hoog spatte het water om de jongens heen.

Ru kroop haastig naar de kant, waar de jongens hem op 't droge hielpen. Daar stond hij nu: proestend en druipend; 't huilen stond hem nader dan 't lachen en daarbij voelde hij zich natuurlijk beschaamd tegenover zijn vrienden. Dezen hadden echter medelijden met hem en zwegen wijselijk over zijn flater. 't Ellendigste was, dat hij naar huis moest; in elk geval zat er niets anders op en met hangende pootjes aanvaardde de stoet de terugtocht.

In de tuin gekomen zag Ru tot zijn onnoemelijke schrik, dat het raam van zijn kamer dicht was: ze hadden dus zijn vlucht bemerkt!

Wat nu gedaan? 't Beste was om Mina te tikken aan de keukendeur; voor geen geld belde hij aan de voorkant. Vader mocht eens vroeg van kantoor zijn thuisgekomen en zelf opendoen! Hij kneep zijn ogen dicht, hij durfde er zelfs niet aan te denken.

Hij zei de jongens, dat ze weg moesten gaan en dat hij wel door de keuken in huis kwam. Hij hield zich maar groot tegenover hen, hoewel hij bibberde van angst en kou. Zachtjes tikte hij aan het keukenraam; de deur ging open, maar, o jé, 't was moeder met een boos gezicht; hij verwachtte een stortvloed van verwijten, maar in plaats daarvan hielp moeder hem vlug in droge kleren en stopte hem met een warme kruik in bed.

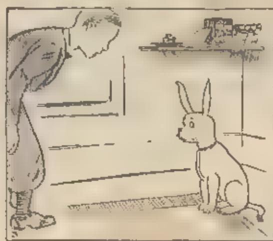
Toen hij goed en wel onder de wol lag, dacht hij bevend: Nú komt het; nu zal ik horen wat voor straf er voor mij opzit. En het kwam!

„Ru," zei zijn moeder, en hij kon zijn oren niet geloven, „ik wil geen woord over het gebeurde horen. Ik zal met vader praten, dat je dit keer geen straf krijgt, doch denk er om, ik verwacht van je, dat je dergelijke dingen niet meer uithaalt en je in het vervolg zult gedragen als een verstandige jongen en niet als een kinderachtige praatjesmaker, die alles durft!

En dankbaar over de goede afloop kroop Ru dieper onder de dekens.

MIEKE SNELLENS

MIDAS' MALLE MORMELKUREN

„Zeg," zei hij, „hoe kom jij hier
op dat karpet?
Ik had je toch daar in
dat hoekie gezet?"
'k Begon haast te kwisp'len,
maar ik hield me nog in:
Voor 'n hondje van lappen,
heeft kwisp'len geen zin!
Pas op, Midas, dacht ik,
begin er niet aan,
Want dan is je vrijheid
pardoes naar de maan.
Zodra je baas ziet,
dat je kunstjes vertoont,
Word jij met een halsband
zeer zeker beloond.

Toen 't avond was,
ging ik met baasje naar bed;
Daar werd ik, voor 't raam.
op een tafel gezet.
Mijn baasje kroop lekker
gauw onder de wol
En ik wachtte stil....
maar ik had stiekem lol!!
Want, dacht ik, slaap jij maar,
dan spring IK er uit
En 'k neem gauw de benen
door die open ruit.
'k Wil ook wel wat zien
van de wereld, da's klaar,
Al ben 'k maar een hond
uit een speelgoedbazaar.

(Wordt vervolgd)

De kleine knutselaar

Om dit landschap aan te kleden gaan we eerst de tekeningen netjes overtekenen op dezelfde grootte en ze dan met kleurkrijt of waterverf smaakvol kleuren.

No 1 is de slee met de beide jongens. Geef deze een rood en geel mutsje. Truitjes ook zo en broek bruin. No 2 kun je in dezelfde kleur houden als 1. No 3 is een soort blokhut. Raam mooi groen, rest bruin. Bovenste deel van het dak laat je helder wit, want dat is de sneeuw, die op het dak ligt. No 4 is ons zonnetje. Dat maak je natuurlijk goud-geel.

Daarmee zijn we klaar met de top van de berg. No 5 is een grot, dus grijsbruin. De tinten een

ONS WINTERLANDSCHAP

beetje afwisselen. No 6 rolt een sneeuwbal. Deze blijft dus wit. Jongenspakje en muts maak je rood of geel. No 7 is een slee. Maak die donkerbruin. Heb je liever een andere kleur, ook best. No 8 is een meisje, dat met de sneeuwman van No 9 bezig is. Geef ze maar een aardig jurkje en mutsje aan. Bij de sneeuwman zelf kun je alleen de stok een tintje geven. No 10 is weer zo'n jongenspakje. Vergeet ook zijn dikke das niet. No 11 is een stuk van een schutting. Sneeuw wit laten, Hout donkerbruin of donkergroen. Wat met 12 is aangeduid, maak je groen: donker en licht een beetje afwisselen. Voor 13 (de lucht) neem je zachtblauw.

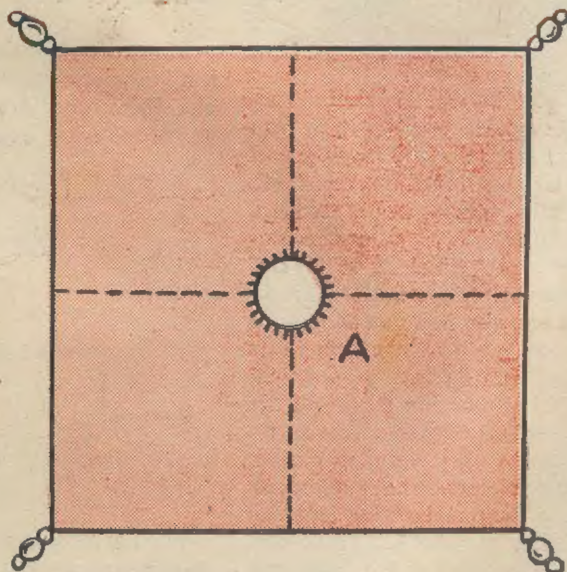
Heb je de figuurtjes beschilderd, knip ze dan voorzichtig uit en plak ze op de daarvoor aangewezen plaatsen. Je kunt de plaat natuurlijk ook veel groter nemen, maar dan moet je naar verhouding ook de verschillende figuren groter maken. Het ijs, waar no 10 op staat, kun je een grijze tint geven.

Veel succes met dit aardig schilderijtje.

VOOR ONZE MEISJES

EEN FLEURIG LAMPEKAPJE

Als je in de kamer een lamp hebt hangen met een zogenaamd pendelkapje, dus 'n schuin kapje van melkglas of groen email, dan kun je die lamp veel kleuriger en gezelliger maken door er een aardig kleedje voor te maken.

Neem hiervoor een vierkante lap dunne stof, gebloemde voile of cretonne, vier grote houten kralen van de kleur van de bloempjes op het lapje, verder een lint, dat ook liefst de kleur van de kralen heeft.

Knip in het midden van de lap een rond gat, iets kleiner dan het gat van het porseleinen pendelkapje. Neem de schaar nog eens en geef langs de kant van het uitgeknipte cirkeltje op gelijke afstanden enige kleine knippen, zoals de letter A in de tekening aangeeft.

Zoom 't uitgeknipte cirkeltje heel smal om en naai er in kleine fijne plooien het kleurige lint tegenaan.

Zoom nu nog de vier zijden van de lap netjes om en bevestig de vier grote kralen met een zijden draadje aan de vier punten. Daarmee is het pendeldoekje kant en klaar.

HOE TEKEN IK EEN OLIFANT

WAT WORDT ER GESPEELD?

SCHIJFJESSPEL

Voor een onbeperkt aantal spelers. Elke speler voorziet zich van een zeker aantal (20) schijfjes of rondjes en gaat staan om een tafel, waarop men, precies in het midden, een blad papier heeft gelegd. Afmetingen van het papier 25 × 20 cm. De eerste speler legt een schijfje in de palm van zijn hand en terwijl hij met de top van de vingers tegen de onderrand van de tafel tikt, tracht hij zijn schijfje op het papier in het midden van de tafel te mikken.

Valt het schijfje op het papier, dan mag niemand het aanraken. Valt het er buiten, dan mag iedereen het pakken. Daarbij mag men zijn plaats niet verlaten en men mag ook maar één hand gebruiken. Liggen er op het papier twee schijfjes op elkaar, dan mag iedereen proberen alles te bemachtigen, wat er op het papier ligt.

Wanneer men, buiten dit geval om, het papier aanraakt, moet men een boete betalen in de vorm van een schijfje, dat men op het papier legt.

Men speelt om de beurt. Winnaar is hij of zij, die op een bepaald ogenblik (bijvoorbeeld na vijf minuten) de meeste schijfjes in handen heeft.

GETALLEN HENGELEN

We knippen van karton 20 schijven, waarvan de kleinste een middellijn heeft van 3 cm, terwijl de andere telkens een centimeter groter zijn.

Die schijven voorzien we elk van een getal — de kleinste schijf krijgt het getal 1, de daaropvolgende het getal 2 enz., zodat de grootste schijf het getal 20 krijgt.

Verder maken we van dun karton een soort trechter, waarvan de open onderkant zo groot is, dat hij de grootste schijf juist kan bedekken. Die trechter maken we met 'n touw vast aan een flinke stok. Nu moeten de spelers om beurten telkens in de tijd van drie minuten zoveel mogelijk schijven met de trechter zien te bedekken. Van elke speler worden de opgeviste punten opgeteld en wie het hoogste aantal heeft, wint.

Het *gedeeltelijk* bedekken van een schijf is natuurlijk ongeldig. Elke schijf moet geheel en al bedekt worden door de trechter. Het verdient aanbeveling om de plaats, waar men de schijven heeft gelegd, af te spannen met een touw, dat niemand van de hengelaars mag overschrijden.

SCHEPEN-OP-ZEE!

De spelers verdelen zich in twee gelijke partijen, waarvan de ene de schepen en de andere de passagiers voorstelt.

De „schepen" gaan in een rij op de knieën liggen, terwijl de „passagiers" op hun rug gaan zitten.

Verderop duidt een rij stenen (of andere voorwerpen, als je binnenskamers speelt) de haven aan, die de schepen moeten binnenvaren. Alle schepen moeten onder het varen zoveel mogelijk slingeren, ten einde te trachten hun passagiers overboord te gooien. Wanneer alle schepen de haven binnen zijn, gaan we na, hoeveel schepen er zonder passagiers binnen zijn gekomen. Is het aantal dergelijke schepen groter dan dat der passagiers, die binnenkwamen, dan heeft de schepenpartij gewonnen. Is zulks niet het geval, dan zijn de passagiers winnaars.

Let wel: een overboord getuimelde passagier mag zijn schip niet meer beklimmen. Hij verdrinkt dus.

Een bladzij PUZZLES

WAT IS ER FOUT IN DEZE ZINNEN?

1. *Er worden ieder jaar veel bokkingen gevangen in 't IJselmeer?*
2. *Het was een heerlijke fietstocht door de Haarlemmermeer. We fietsten heuvel op en heuvel af en kwamen over onafzienbare heidevelden.*
3. *In de lente vertrekken veel vogels naar de warme landen, om daar hun nestjes te bouwen.*

WIE KENT ZE?

We geven van elk spreekwoord twee woorden die er in voorkomen. Kunnen jullie nu ook 't *hele* spreekwoord vinden?

1. *jong — gedaan.*
2. *vogel — lucht.*
3. *honden — niet.*
4. *geschiedt — ander.*
5. *vogel — gebekt.*
6. *kleine — oren.*
7. *klokje — nergens.*
8. *put — valt.*
9. *kalf — put.*
10. *koks — dragen.*

WELK SPREEKWOORD WORDT IN DEZE TEKENING BEDOELD?

OPLOSSINGEN

van de puzzles uit ons vorig nummer

*

Kameelpuzzle:

```
L A         B Y
  R A T     S L A
      O S     A S
    E L     I K
    R             T
    W             O
  U T           A R
```

Spreekwoordenrebus:

EEN KINDERHAND IS GAUW GEVULD

Een kinderhandje is zo klein, er kan maar zo weinig in. Een kind is blij met heel weinig; men kan het met een kleinigheid dikwijls zo heel veel plezier doen.

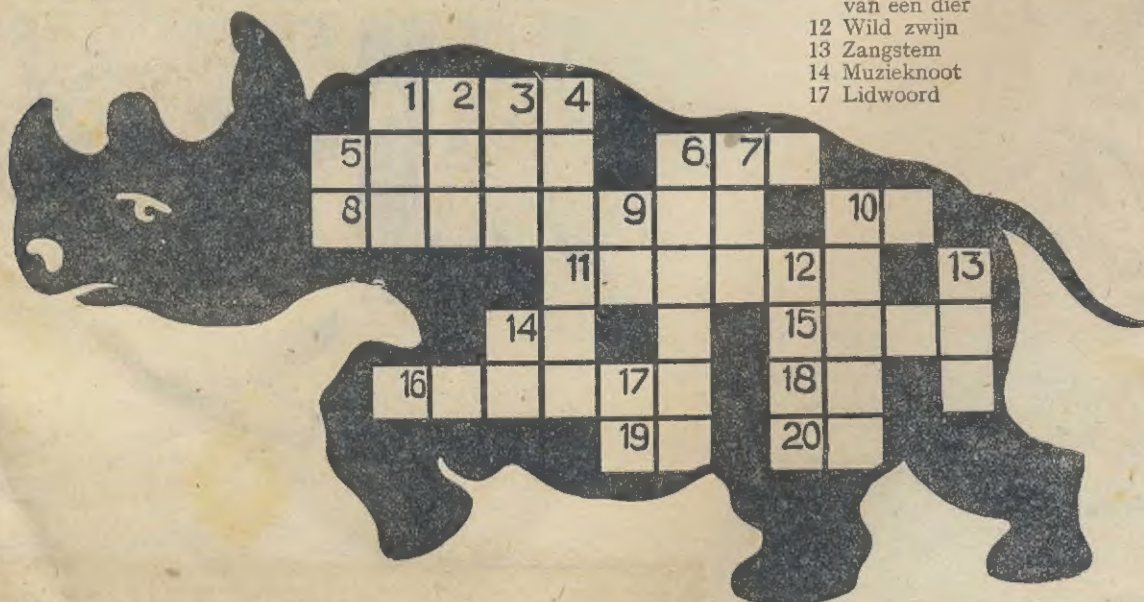
NEUSHOORN-PUZZLE

HORIZONTAAL:

1 Plaats om er te wandelen of te vertoeven
5 Grote, ingesloten watervlakten
6 Insecteneter, die meest onder de grond woont
8 Planten met klokvormige bloempjes
10 Muzieknoot
11 Hard drukken. Ook drukmachines
14 Ander woordje voor mij
15 Was je handen, want ze zijn....
16 Die het gebruik mist van beide ogen
18 Zette Columbus rechtop
19 Voegwoordje
20 Afkorting van Rijkstelefoon

VERTICAAL:

1 Zwarte kleverige stof
2 Koppen van de halmen
3 Is een opstootje
4 Listen; sluwe trucjes
5 Belangrijk lid van het gezin
6 Zien. Ook voorzien van een bepaald teken
7 Is honderd gram
9 Is een tweeklank. Vervangt vaak ij
10 Vooruitstekend deel van de bek van een dier
12 Wild zwijn
13 Zangstem
14 Muzieknoot
17 Lidwoord

PIER PANIEK en HET ZUSJE VAN SJORS, SUZIE REBEL

